

JAARVERSLAG 2019

SPORTIMONIUM v.z.w.
Trianondreef 19, 1981 Hofstade/Zemst

Versie 5/3/20

*Prijs Cultureel
Erfgoed 2012*

*UNESCO Best Practice
Intangible Cultural Heritage*

Member of the
OLYMPIC MUSEUMS
NETWORK

Prijs Sportverdiensite 2010

TOERISME
VLAANDEREN

VLAAMS-
BRABANT

SPORT.
VLAANDEREN

Koning Boudewijnstichting
Fondation Roi Baudouin

*Samen werken aan een betere samenleving
Agir ensemble pour une société meilleure*

Vlaanderen
verbeelding werkt

Fonds
Fonds Baillet Latour

Universiteit
Antwerpen

PHOTO NEWS

VRIJE
UNIVERSITEIT
BRUSSEL

Dit is het jaarverslag 2019, het eerste van de beleidsperiode 2019-2023. De boordtabel is de inventaris van de doelstellingen 2019, om de maandelijkse progressie van de actiepunten te evalueren/ bij te sturen. Er waren 8 vooropgestelde strategische doelstellingen waarvan sommige realisaties zich spreiden over verschillende jaren. Onder elke strategische doelstelling staan de operationele doelstellingen (conform de beheersovereenkomst 2019-2023).

De boordtabel 2019 met de doelstellingen

Gradueel verhogen van de financiële onafhankelijkheid met 10 % tegenover 2018	
Het organiseren van 20 eigen evenementen (tentoonstellingen, vergaderingen, lezingen,...)	
Aantrekken van evenementen van derden (n= 200) (verhuur , catering, teambuilding,...)	
Aantrekken van lange termijnfinanciering (meccenaat, sponsering,...)	
Exploiteren van commerciële opportuniteiten in samenwerking met Sport Vlaanderen	
Verhogen van toegangsprijzen en periodiek evalueren	
Verhogen van het bezoekersaantal naar 75000 per jaar tegen 2023, met een verhoging van >15 % in 2019	
Analyse over opening gedurende het hele weekeinde	
Realiseren van het museumpark (fase 1: afwerken initiatief 2018 + fase 2: uitrollen naar het hele domein Hofstade)	
Het organiseren van 20 eigen evenementen (tentoonstellingen, vergaderingen, lezingen,...)	
Het marketingbudget verhogen naar Euro 33 K	
De naambekendheid verhogen met 20 % naar 432 vermeldingen	
Analyse van een mogelijke naamsverandering	
Het organiseren van 20 eigen evenementen (tentoonstellingen, vergaderingen, lezingen,...) > met perscoverage	
Het huidige volume van de collectie en bibliotheek op punt hebben en online raadpleegbaar	
Het realiseren van de basisregistratie van de hele collectie (wegwerken van 20 % achterstand)	
Correcties aanbrengen op de bestaande beschrijvingen (n= 1000)	
Het vervolledigen van de standplaatsbepaling (invoeren van 50 % achterstand)	
Digitaliseren van de objectgebonden in formatie en administratie (voorzet voor 2021)	
Het ontwikkelen van een ambitieuze visie op presentatie-en publieksbeleid	
Oprichten expertisegroep met ontwikkeling scenario en doelstellingen via jongerenparticipatiegroep	
De tentoonstelling "Antwerpen 2020" angrijpen om de presentatiewijze aan te passen (voorbereiding voor 2020)	
De vaste tentoonstelling actualiseren en heroriënteren (voorbereiding voor 2020)	
Het aantrekken van museale ervaring en competenties	
Analyse van de nodige competenties met aanbeveling naar de RvB/Av	
Uittekenen van de personeelsprofielen met aanbeveling naar de RvB/Av	
Gradueel herschikken van het personeelsbestand (naar 2023 toe)	
Versterken van de samenwerking en netwerking in de culturele-en erfgoedsector	
Organiseren jaarlijkse adviescommissie	
Samenwerking met het domeinoverleg "Immaterieel Cultureel Erfgoed"	
Samenwerken met organisaties met aanvullende expertise	
Samenwerken met relevante inhoudelijk verwante musea	
Deelnemen aan sectormomenten (Groot Onderhoud , Faro,...)	
Uitwerken van een digitale strategie: online ontsluiting, participatie, digitaliseringskwaliteit, open beleid	
Analyse van de prioriteiten digitaal beleid (doorlichting & aanbeveling)	
Voldoende interne expertise ontwikkelen / aantrekken	
Gebruik maken van hedendaagse digitale middelen in prestatiebeleid	

Legende: groen is een behaalde doelstelling, rood is niet behaald en oranje is "work in progress"

Algemene commentaren op de boordtabel:

We hadden 27 545 bezoekers (een groei van 10% tegenover 2018)
De eigen inkomsten die gegenereerd werden bedroegen € 289 540 (alles inclusief mecenaat, giften en lidgelden, projectsteun, eigen omzet en diverse recuperaties). Voor de naambekendheid hadden we in 2019, 321 vermeldingen (-11,6% tegenover 2018). Een vermelding is een krant, tijdschrift, internet, sociale media, TV, radio die over het Sportimonium berichten. Elke vermelding moet vermenigvuldigd worden met het aantal lezers/geabonneerden/kijkers of het bereik.
De details per doelstelling worden verder in dit rapport besproken.

Financiën 2019

Beknopte resultatenrekening 2019

	UITGAVEN (in €)	resultaten 2019
60	handelsgoederen	8.849,52
610	diensten en diverse goederen	10.195,69
611	onderhoud	12.452,17
612	leveringen aan de onderneming	25.948,27
613	vergoed. aan derden / leveringen a/d onderneming	31.035,23
614	verzekeringen-andere dan voor het personeel	18.588,18
615	diverse goederen - diensten	57.996,62
616	vergoedingen aan derden	55.956,28
62	personeelskosten	1.100.511,10
63	afschrijvingen	243.153,40
64	andere bedrijfskosten	6.158,89
65	financiële kosten	291,22
	totaal uitgaven	1.674.945,40
	INKOMSTEN (in €)	
70	omzet	37.077,84
73	toelagen / subsidies	924.719,49
73	compenserende subsidies ivm loonkosten	667.949,03
74	overige bedrijfsopbrengsten	45.199,04
	totaal inkomsten	1.674.945,40
	resultaat van het boe	0

De resultatenrekening voor 2019 sluit af met een evenwicht (de inkomsten en de uitgaven 1 674 946,40 €).

Het ondersteunen en optimaliseren van de basisfuncties van het museum: collectievorming/collectiebeheer, ontsluiting en wetenschappelijk onderzoek en publiekswerking en participatie.

a. De collectievorming

In 2019 werden 76 loten verworven. Het ging voor het overgrote deel om schenkingen, met name 70. Er vond 2 maal een ruil plaats en er werden 5 aankopen gedaan. De verwervingen bevatten in 45 gevallen voorwerpen, 30 maal betrof het aanwinsten voor de bibliotheek. In 12 gevallen ging het om audiovisuele aanwinsten en 4 maal om archieven. 15% van de aanwinsten kwam uit het buitenland.

Van de dubbels van de bibliotheek werd een deel overgemaakt aan Koers. Museum van de Wielersport (Roeselare). In 5 gevallen werd niet ingegaan op een schenkingsaanbod wegens geen verrijking van de collectie. Opvallend was dat, in tegenstelling tot voorgaande jaren, het aandeel verwervingen met betrekking tot de Olympische Spelen beperkt bleef. De sporten die het best zijn vertegenwoordigd in de aanwinsten van 2019 zijn tennis en schermen gevolgd door skiën, golf en atletiek.

In aanloop naar de tentoonstelling 'Breaking Boundaries. De Olympische Spelen van Antwerpen 1920 tot Tokio 2020' werd meerdere keren, met erg matig succes, een bod uitgebracht op openbare veilingen in binnen- en buitenland. Er werd ook een bezoek gebracht aan de grootste verzamelaarsbeurs van het land over wielrennen en voetbal te Wanze (23 februari).

De in volume grootste aanwinst is afkomstig van De Persgroep/Het Laatste Nieuws. Zij schonken hun analoge sportfotoarchief dat de jaren 1950-1990 beslaat. Bij de schenking hoort eveneens een uitgebreid knipselarchief dat betrekking heeft op dezelfde periode. Samen gaat het om 100 strekkende meter documenten. Het fotoarchief van Het Laatste Nieuws vormt samen met dat van de dagbladen Het Volk en De Gazet van Antwerpen, reeds in het bezit van het museum, een bijzonder geheel van fotodocumenten van de meest uitlopende sporten en talloze bekende en minder bekende sportfiguren.

Van de KU Leuven ontving het museum 160 boeken afkomstig uit de collectie van de turnman Alexandre Swenne. De collectie gaat vooral over gymnastiek, boks, dans en lichaamscultuur in de periode 1890-1950. Van prof. em. Marcel Hebbelinck kreeg het museum een reeks fraaie boeken over kunst in de sport en over de Olympische Spelen. Zowel in aantal als in volume - met uitzondering van de schenking van Het Laatste Nieuws - is een afname merkbaar. In 2018 was er al een vermindering vast te stellen van het aantal verwervingen. Deze tendens heeft zich doorgezet in 2019. Een aanwijsbare reden voor de terugloop is niet meteen voorhanden. (Zie bijlage C)

b. Het collectiebeheer

In 2019 werd verder gewerkt aan het digitaliseringsproject VIAA. Dit project richt

zich in eerste instantie op de omroepen en de collectiebeherende instellingen die worden gesubsidieerd binnen het Cultureel-erfgoeddecreet.

De audiocassettes, U-matics, Betacam SP en kwartduim-audiotapes (geluidsbanden) zijn reeds gedigitaliseerd. Ondertussen is de volgende golf, VHS video's en lak- en schellakplaten in 2018 ook gedigitaliseerd. In 2019 stond golf 9 op het programma: cd's en dvd's. Enkel audiovisuele bestanden kwamen in aanmerking, zijnde bewegend beeld en audio. Commerciële schijven waren niet in scope van dit project opgenomen. Aangezien Sportimonium geen rechtenvrij bewegend beeld en audio heeft, is voor deze golf geen materiaal aangeleverd.

De digitale bestanden worden door het VIAA beheerd maar blijven eigendom van het Sportimonium en zijn online raadpleegbaar: via 'Catalogus Pro' is er zicht op collecties van derden (ca. 1 miljoen items); via 'Het Archief' kan van andere contentpartners de metadata doorzocht worden. Voor meer informatie kan men dan terecht bij de betreffende instellingen.

De filmcollectie van het Sportimonium is overgedragen aan Cinematec (Koninklijk Belgisch Filmarchief) te Brussel. Het gaat om een permanente bewaargeving waarbij Cinematec instaat voor het bewaren van het materiaal dat eigendom blijft van het Sportimonium. Voor de conservatie op lange termijn beschikt het Filmarchief over drie opslagplaatsen van meer dan 12.000 m², volledig uitgerust, beveiligd en geklimatiseerd. Door een samenwerking tussen VIAA en Cinematec zal het filmmateriaal van het Sportimonium ook gedigitaliseerd worden. In totaal zijn er al 310 films door Cinematec geregistreerd. Dit komt naar ruwe schatting overeen met een 60-tal uur film en een totale digitale bestandsomvang van liefst 30 TB.

Dankzij het in 2018 geïnstalleerde draadloze beheersysteem in zowel het depot, de vaste tentoonstelling als de boekenopslagruimte in het documentatiecentrum. Daardoor beschikt het museum over nauwkeurige metingen het jaar rond. In het geval dat bepaalde kritische waarden worden overschreden treedt een automatische alarmfunctie in werking waarbij de verantwoordelijke via digitale weg wordt gewaarschuwd. Aan de hand van detailgrafieken kan alles goed worden opgevolgd. Formele opvolging staat standaard op de agenda van de maandelijkse vergadering van de medewerkers behoud en beheer.

Het project rond waarderen van de deelcollectie Olympische Spelen Antwerpen 1920 werd niet formeel afgerond. Zoals gepland werd in 2018 een cursus (3 dagen) gevolgd bij FARO om meer expertise te verwerven. In 2019 vonden 2 interne vergaderingen van de collectiebeheerders plaats om de strategie verder te bepalen maar in 2019 werd een definitieve werkmethode nog niet vastgelegd. Er werd wel veel aandacht besteed aan de deelcollectie, maar het werk hierrond werd vooral opgeslorpt door het uitwerken van het scenario van de tentoonstelling 'Breaking Boundaries' (opening 20 maart 2020). Sportimonium heeft zijn medewerking verleend aan het waarderingstraject van Koers. Het Museum van de Wielersport rond sportschoenen en rond de outillage van een voormalig kleinschalig schoenfabrieksatelier in Roeselare. Het museum maakte deel uit van de klankbordgroep die vergaderde op 10 september.

Uitgaande bruiklenen

- Brussel, 5 juli tot 8 juli. 2019, tentoonstelling Le Grand Départ, 1 item
- Brussel, Espace Wallonie - Grasmart 25-27, 26 maart tot 20 juli 2019 , '100 Ans de maillot Jaune', 13 items

- Brussel, Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis, 21 september 2018 tot 22 september 2019, 6 items
- Brussel, zetel BOIC, 10 augustus 2018 tot 10 augustus 2022 Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité, 12 items
- Herzele, De Wattenfabriek, 25 maart tot 25 april 2019, Flandriens, 34 items
- Oudenaarde, Centrum Ronde van Vlaanderen, 4 mei 2018 tot 12 mei 2019 (wegens succes verlengd tot 30 december 2019), 9 items
- Roeselare, Koers. Museum van de Wielersport, 13 februari 2017 tot 12 februari 2022, 5 items
- Sint-Niklaas, zetel van het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid 20 december 2017 tot 20 december 2019, 10 items

Restauratie

- Zeilboot BB11, 'Bolero RYCB', na 1960, periode: 26 oktober 2017 tot 31/12/2019. In restauratie te Rupelmonde, Scheepsbouwersstraat 16, 9150 Rupelmonde door Tolerant vzw. De restauratie liep wat vertraging op maar oplevering is voorzien voor januari 2020.

Van deze boot van Noorse makelij werd begin jaren 1960 een tiental exemplaren aangekocht door de Royal Yacht Club van België en ingezet op het Veerse Meer (NI).

c. De ontsluiting en wetenschappelijk onderzoek/documentatiecentrum

Het geautomatiseerd registreren van de collectie gebeurt sinds 2002 met Adlib Museum Standaard (Axiell). Zoals voorheen werd ook in 2019 voor twee onderhoudslicenties Adlib betaald. Daardoor kunnen twee registratoren gelijktijdig invoeren. Voor de medewerkers en het publiek is er een alleen-lezen versie beschikbaar.

Het Sportimonium hanteert voor zijn automatisatietoepassingen internationaal erkende inhoudelijke en technische metadata met het oog op uitwisselbaarheid van de gegevens met andere cultureel-erfgoedorganisaties en met internationale overkoepelende systemen. Er wordt voor gezorgd dat de digitale gegevens blijvend toegankelijk en leesbaar zijn.

Met het oog hierop blijft het Sportimonium verder werken met het museumprogramma Adlib en blijft het samenwerken met Erfgoedplus (en de opvolger van deze databank) om de collectiegegevens op de website van Erfgoedplus te plaatsen en op www.europeana.eu. De ontsluiting van de bibliotheek gebeurt van oudsher met het catalografie-systeem van de KU Leuven (ALMA) met online toegankelijkheid via het geïntegreerde zoekstelsel Limo.

Audiovisuele afdeling	15 842	+ 210
Afdeling objecten	10 966	+ 968
Algemeen totaal	26 818	+ 1 178

Overzicht van het aantal ingevoerd audiovisueel materiaal/voorwerpen in 2019

In 2019 werden beduidend meer items (1.178) ingevoerd in Adlib dan voorgaande jaren. Naast deze registraties werden ook tal van correcties (N = 1 800 records) uitgevoerd en werden de standplaatsaanduidingen en/of fotokoppelingen bijgewerkt (N = 1 200 records). Daarmee werden de doelstellingen ruim behaald. Dit is mede te wijten aan de inzet van de nu 4 vrijwillige medewerkers die wekelijks op vaste dagen, hun diensten verlenen.

In het documentatiecentrum werden 200 tijdschriften met bestandsbezit en 1 500 boeken aan het Libis-systeem toegevoegd. Dit komt overeen met het vooropgezette doel.

De documentatiedienst met bibliotheek blijft een belangrijk instrument om wetenschappelijk onderzoek mogelijk te maken en te stimuleren. De dalende tendens in het aantal fysieke bezoeken heeft zich ook in 2019 doorgezet. Dit betekent niet dat het aantal vragen voor informatie afneemt, integendeel. De afname van de effectieve bezoeken is recht evenredig met de toename van vragen van buitenaf. In de loop van het jaar werden vooral via e-mail en in mindere mate via telefoon 133 vragen gesteld (waarvan 15% uit het buitenland). Ze werden alle op korte termijn beantwoord. Meestal kon een afdoend antwoord worden gegeven en hoefden de vraagstellers niet zelf naar het Sportimonium te komen voor zoekwerk. Doorgaans vergen deze vragen wel behoorlijk wat tijd. Praktische en encyclopedische gegevens worden relatief gemakkelijk via het internet vergaard. Het zijn de complexere en minder voor de hand liggende vragen die op de tafel van de medewerkers van het documentatiecentrum belanden.

Als naar gewoonte zijn de Olympische Spelen, voetbal, wielrennen de populairste onderwerpen. Niet verwonderlijk was de honderdste verjaardag van de Olympische Spelen van Antwerpen 1920 volgend jaar een favoriet item.

Een opkomende trend is dat wordt gezocht naar informatie over een specifieke sporter, al dan niet behorend tot de familie- of kennissenkring van de aanvrager.

De adviescommissie, opgericht in 2016, met experts uit het erfgoedveld (Thomas Ameye (Wielermuseum Roeselare), Christine De Weerd (Stam Gent), Hendrik Ollivier (oud medewerker Amsab Gent) en Leon Smets (voormalig museumconsulent Faro), en aangevuld met Sportimonium medewerkers Bregt Brosens (wetenschappelijk medewerker), Erik De Vroede (conservator), Didier Rotsaert (algemeen directeur) en Paul Van Cauwenberge (voorzitter) kwam zoals voorzien eenmaal samen (14 november).

Het Sportimonium (conservator) bleef in 2019 lid van de expertencommissie immaterieel cultureel erfgoed (ICE), meer bepaald voor thematische expertise rond sporterfgoed. Verder maakte Sportimonium deel uit van het ICE-Domeinnetwerk, het structureel overleg op landelijk niveau, gecoördineerd door Werkplaats Immaterieel Erfgoed (WIE) Het Sportimonium is eveneens partner in het zogeheten 'Domein 3 overleg' dat samengesteld is uit diverse expertisecentra (onder meer Cemper, Centrum voor Agrarische Geschiedenis, Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur, Expertisecentrum voor Industrieel, Wetenschappelijk en Industrieel Erfgoed, Histories) waar immaterieel erfgoed rond 'sociale praktijken en rituelen' een inherent onderdeel van de werking is.

Het Sportimonium deelde zijn expertise ook op internationaal vlak met actieve deelname van 22 tot 24 mei deel aan de vergadering van 'Olympic Museums Network Collections Working Group', te Warschau (Museum of Sport and Tourism), Polen. Er werd ook deelgenomen aan de studiedag 'Tocati: programme and model for the safeguarding of Traditional Games and Sports. Community participation and social cohesion. The heritage of the future' ter gelegenheid van internationale festival Tocati. Festival Internazionale dei Giochi in Strada van 13 tot 15 september in het Italiaanse Verona (zie ook bijlage A, punt 2. voordrachten).

Het Sportimonium werkte mee aan het multinationalaal dossier 'Tocati, a shared programme for the safeguarding of traditional games and sports' in samenwerking met de Vlaamse

Gemeenschap (Departement Cultuur, Jeugd en Media, Faro. Vlaams Steunpunt voor Cultureel Erfgoed en Werkplaats Immaterieel Erfgoed (WIE). In dit kader werden 2 vergaderingen bijgewoond in Verona, met name op 12 april en 14 september. Het dossier werd voorbereid voor indiening bij Unesco voor opname in de lijst van 'Programmes, projects and activities best reflecting the Principles and Objectives of the Convention on Intangible Cultural Heritage (2003).

Sportimonium is door Unesco erkend als geaccrediteerde organisatie om Unesco te adviseren inzake Immaterieel Cultureel Erfgoed sinds 2009. In februari 2019 stuurde het museum zijn vierjaarlijks verslag door om die status te behouden. Het bevoegde Unesco-comité keurde dit verslag goed en plaatste het Sportimonium opnieuw op de lijst van geaccrediteerde organisaties. De beslissing wordt bekrachtigd tijdens de vergadering van het Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage (Bogota, Colombia, 9-14 december 2019).

Project *Het Geheugen van de Sport*

In 2018 werd de eerste fase van het project (2015-2018) afgewerkt met als belangrijk resultaat een mooie, in twee talen uitgebrachte publicatie (uitgave Lannoo) met als titel '*Ons Sportimonium. De mooiste verhalen uit de Belgische sportgeschiedenis*' / '*Sportimonium. Les plus belles histoires de notre héritage sportif belge*'. De officiële boekvoorstelling vond plaats op 30 januari in het Sportimonium. De avond werd gemodereerd door VRT-sportjournalist Maarten Vangramberen. In een eerste deel werd een gesprek gevoerd met de drie auteurs van het boek. In een tweede deel kwamen enkele atleten aan het woord over hun carrière en over sporterfgoed: Ludo Dielis, Kim Gevaert, Ingeborg Marx en Jean-Michel Saive.

Na afloop van die eerste projectfase was het besluit zich op dat doorgedreven, systematische inspanningen en begeleiding nodig zijn om tot een daadwerkelijk 'borgen' van het Belgische sporterfgoed te komen. Een structurele voortzetting van het project drong zich op.

Dankzij de steun van het Fonds Baillet Latour (€ 120 000) kon een tweede projectfase (2018-2020) worden opgestart. In deze tweede fase worden de inspanningen verdergezet, maar krijgen ze vooral ook een breder én systematisch karakter. De oorspronkelijke kerndoelstellingen werden daarom behouden, maar verder opengetrokken en geherformuleerd met het oog op een stelselmatige en meer structurele inbedding van het project 'Het Geheugen van de Sport' in de werking van het Sportimonium. Bedoeling is om in deze fase niet louter projectmatige resultaten te bekomen op korte termijn, maar vooral een aanzet te kunnen geven tot een meer fundamentele verankering van het project op lange termijn.

Het afgelopen jaar (2019) werden weer heel wat resultaten bekomen en werden de eerste stappen gezet in de realisatie van enkele ambities voor de toekomst.

Vooreerst is het gelukt heel wat meer sporterfgoed veilig te stellen voor de toekomst door sportverenigingen en andere belanghebbenden actief en pro-actief te adviseren en te begeleiden bij de zorg voor hun erfgoed. In nauwe samenwerking zijn heel wat mooie voorbeeldtrajecten opgezet die opnieuw verschillende praktische tips opleverden voor de ontwikkeling van een strategische visie (onder meer met supportersorgaan Malinwa KV Mechelen, Belgian Deaf sport Committee, KSV Surdac Gent 1921, het BOIC, het opleidingsinstituut Coninckxsteen, archief Het Laatste Nieuws).

Voorts zijn enkele belangrijke stappen gezet in het digitaal ontsluiten van het Belgische sporterfgoed. Zo is een groot deel van het Belgische sporterfgoed in kaart te brengen en te ontsluiten via Archiefbank Vlaanderen. *Year-to-date* werden maar liefst 593 archieven en collecties van sportverenigingen en andere belanghebbenden geregistreerd in Archiefbank Vlaanderen. Dat neemt niet weg dat de beperkingen van dit digitale platform de ambitie om één centrale en tweetalige databank voor de ontsluiting van al het Belgische sporterfgoed te ontwikkelen. Met het oog hierop werd een typologie en thesaurus uitgewerkt.

Tot slot hebben zijn heel wat sportverenigingen en andere belanghebbenden gesensibiliseerd om meer aandacht te besteden aan hun sporterfgoed. Dit gebeurde onder meer door uit te pakken met onze tweetalige publicatie, door erfgoedprojecten te realiseren met lokale en/of regionale erfgoedspelers (onder meer het reizende tentoonstellingsproject 'Erfgoedkampioenen/Kampioenenerfgoed' in samenwerking met Erfgoedcel Kempens Karakter) en door het organiseren van tijdelijke tentoonstellingen in co-creatie met diverse belanghebbenden. Door zoveel mogelijk sporterfgoed te tonen, op verschillende manieren en op diverse plaatsen, voor én vooral in samenwerking met een zo breed mogelijk publiek is de belangstelling en het draagvlak voor het Belgische sporterfgoed opnieuw vergroot.

Project Antwerpen 2020

In 2020 zal het honderd jaar geleden zijn dat de Olympische Spelen plaatsvonden in Antwerpen. Naar aanleiding van dit eeuwfeest organiseert het Sportimonium dat jaar de tentoonstelling *'Breaking Boundaries. De Olympische Spelen van Antwerpen 1920 tot Tokio 2020'*. Veel tijd en energie ging in 2019 dan ook naar de uitwerking van deze tentoonstelling. In de loop van het jaar werd hiertoe de aanzet gegeven tot een waardering van onze collectie 'Antwerpen 1920', werd wetenschappelijk onderzoek verricht en werd de inhoudelijke content gecreëerd voor de tentoonstelling. Voor dit project is tevens een beroep gedaan op externe specialisten. Zo was er samenwerking met het historisch onderzoeksbureau Geheugen Collectief voor de realisatie van educatieve pakketten én met vormgever Dennis Kestelle van 'De Bemanning' voor de scenografie én marketing van de tentoonstelling.

Behalve de activiteiten in eigen huis zal het Sportimonium ook in het Antwerpse Museum Aan de Stroom (MAS) een mini-expo opzetten. Deze zal te bewonderen zijn in het kijkdepot van het museum op de 2de verdieping vanaf begin april tot eind september 2020. Met de Olympische Spelen in het vooruitzicht zijn we er van overtuigd dat beide expo's een zeer breed publiek zal bereiken en in contact zal brengen met Belgisch sporterfgoed van bijzondere waarde.

In de marge van de herdenking van de verjaardag is er regelmatig overleg geweest - en al dan niet met inhoudelijke ondersteuning - met diverse organisaties zoals het Vredescentrum, Filatelistenclub Antwerpen, Jasper Truyens, Mathias Van Milders) die projecten plannen in verband met de Olympische Spelen van Antwerpen in 1920.

In het verloop van de voorbereidingen en in het bijzonder met de viering van de herdenking is een stuurgroep opgericht met het BOIC, IOC, Special Olympics, Leerstoel Baillet Latour, Dr. J. Rogge, prof. P. De Knop (externe adviseur van het BOIC) en het Fonds Baillet Latour. Er waren ook herhaaldelijke contacten en vergaderingen met verschillende diensten van de stad Antwerpen (directie, kabinetten schepenen, kabinet burgemeester, administratie en de sportdienst).

d. Publiekswerking en participatie : zie doelstelling 2

Bespreking van de 8 gestelde doelstellingen in 2019

Doelstelling 1

Gradueel verhogen van de financiële onafhankelijkheid met 10 % tegenover 2018 dit tegen 31 december.

De totale eigen inkomsten bedragen € 289 540 (alle eigen inkomsten buiten de subsidies). De doelstelling om 10% meer inkomsten te genereren dan in 2018 werd met + 19,5% ruim gehaald.

Daarenboven hebben we voor € 115 000 ontvangen van het Fonds Baillet Latour.

De inkomsten werden gegenereerd door inkomgelden voor het museum, de verkoop in de museumwinkel, de vergoedingen voor begeleiding, de verhuur van materiaal, de inkomsten uitleendienst, de verkoop van volksportmateriaal, de levering van diensten en catering, lidgelden supporters, sponsors, giften en mecenasen.

Het grootste deel van deze inkomsten wordt gegenereerd door inkomgelden, begeleiding en diverse diensten.

Fiscale attesten

Sportimonium is voor de periode 2016-2021 erkend als culturele instelling gemachtigd om attesten uit te reiken aan schenkers voor giften in geld van tenminste € 40 per kalenderjaar.

De samenwerking met Sport Vlaanderen werd verder uitgebouwd.

Sinds juni 2019 is er op het domein een concessionaris die het strandcafé uitbaat (Zuiderbad), waarmee we een aantal gezamenlijke activiteiten organiseerden.

Via de vergaderingen van de Beheerscommissie en de Veiligheidscel Zemst (opgericht door de burgemeester) werden de actieplannen en de agenda's uitgewisseld en gecoördineerd.

Tallose contacten en meetings tussen de medewerkers van Sport Vlaanderen en het Sportimonium verzekerden optimaler rendement.

Toegangsprijzen

Deze werden 2 maal verhoogd . In september en december werden de tarieven voor alle aangeboden diensten verhoogd (dienstverlening, inkom, verhuur, ...). De nieuwe tarieven hebben betrekking op de nog niet afgesloten overeenkomsten.

De prijs van de parking van Sport Vlaanderen verhoogde ook.

Doelstelling 2

Verhogen van het bezoekersaantal naar 75000 per jaar tegen 2023, met een verhoging van > 15% in 2019

We hadden in totaal 27 545 bezoekers. Dit is een groei van 10% tegenover 2018.

Zie het overzicht hieronder voor de periode 2012-2019.

Deze getallen omvatten alle bezoekers aan het Sportimonium (de conferentiezaal, de vergaderzaal, het auditorium, de exporuimte, de permanente tentoonstelling, de

Olympische Passage, het Sportlabo, het Lotto-documentatiecentrum, de uitleendienst voor volkssportmateriaal, de volkssportentuin, het bezoekerscentrum, de Preservation Hall Victor Boin en enkele externe initiatieven) en het museumpark.

Onderstaande tabel geeft de maandelijkse bezoekers per jaar voor de periode 2012 tot 2019

Boordtabel bezoekers + gebruikers + documentatiecentrum + uitleendienst > aantal													
	JAN	FEB	MAA	APR	MEI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	Totaal
2012	466	1128	1019	1771	2035	2340	925	1292	1087	3312	831	587	16793
2013	459	1065	1353	2010	1974	1624	663	799	1651	4507	965	444	17514
2014	573	1312	1938	1666	1557	1881	829	1425	1631	2733	742	728	17015
2015	597	1098	1462	1413	1448	1975	788	966	1945	3547	848	1060	17147
2016	407	9832	928	1970	2168	1963	812	1467	1143	4042	608	304	25644
2017	350	818	1108	1712	1338	2525	920	1204	1212	3774	2517	424	17902
2018	572	1110	1677	1205	2096	2092	1593	3213	2723	5140	2135	1501	25039
2019	1888	1610	2029	2815	3161	2457	1986	2096	1965	4386	1667	1485	27545

De bezoekcijfers op maandbasis zijn het resultaat van extra evenementen georganiseerd door het Sportimonium en/of in samenwerking met derden en door derden (22 in het totaal).

Van het totaal aantal bezoekers (zonder de 14600 niet-betalende bezoekers van het museumpark) waren er 42,7% betalende bezoekers (een stijging met 2,7% tegenover 2018).

De leeftijdsverdeling is als volgt: 45,1% 0-6 jaar, 18,4% 7-18 jaar, 16,8% 19-25 jaar, 8,5% 26-65 jaar en tenslotte 11,2% senioren (65+).

Totaal aantal bezoekers (= directe + indirecte) Sportimonium in 2019

Als we bezoekers aan het Sportimonium (27 545), het aantal bezoekers van onze website (33 501), de bereikte personen via de uitleendienst (27 600), het bereik via mailingen en campagnes (15 398) en de sociale media (66 172) kunnen we stellen er in 2019, 170 216 mensen in contact geweest zijn met het Sportimonium.

Hierbij wordt het bereik (aantal abonnees of kijkers per medium (krant, televisie, radio, magazines, enz.) in de media niet meegerekend.

De aantallen zijn in zeer grote mate afhankelijk van het organiseren van grote evenementen, waarbij het Sportimonium ook afhankelijk is van initiatieven van derden. Het gros van de bedrijven werkt met evenementenbureaus die via offertes afwegen of het Sportimonium al dan niet de toewijzing krijgt.

Het aandeel van Franstalige groepen is in 2019 is 10% van het totaal aantal groepen tegenover 17% in 2018.

De analyse van groepen komende uit de verschillende provincies tonen volgende cijfers: Antwerpen (24%), Brussel (13%), Vlaams-Brabant (31%), Oost-Vlaanderen (9%) West-Vlaanderen (2%), Limburg (2%), Waals-Brabant (1%) en overige groepen - origine niet te bepalen (18%).

De klassieke doelgroepen vertegenwoordigen 68,7% (119 groepen) van het totaal. (een daling tegenover 2018 van 21,2%).

De nieuwe doelgroepen vertegenwoordigen met 31,2% (54 groepen) een daling tegenover 2018 van 32,5%.

Uitleendienst volkssportmateriaal

In totaal werden 244 aanvragen voor ontlening van materiaal ingediend, waarvan er 230 effectief gebruik maakten van het materiaal en 14 aanvragen werden geannuleerd. In 2019 werd een daling vastgesteld van 10% ten opzichte van 2018. De ontleners konden net zoals in 2016, 2017 en 2018, terecht in twee uitleendiensten van het Sportimonium (Hofstade en Lommel). In 2015 waren er nog vijf uitleendiensten (op andere locaties), dit heeft een dalende invloed op het totaal aantal ontleningen. Door de langdurige arbeidsongeschiktheid van een medewerker werden de openingsuren ook in 2019 drastisch ingeperkt. Op 1/11/2019 werd de dienst gesloten wegens personeelsgebrek, dit in afwachting van een mogelijke oplossing.

Opnieuw werd er gepeild naar het aantal deelnemers per volkssportactiviteit. Op basis van de verstrekte inlichtingen (43,48% of 100 van de 230 ontleners hebben deelnemersaantallen doorgegeven) bleek dat per activiteit gemiddeld 120 personen participeren, dit tegenover een gemiddelde van 122 in 2018. Dit geeft een bereik van ongeveer 27 600 personen. In 2018 was dit ongeveer 31 600 personen (- 12,7%).

Voor de promotie bleef de verspreiding van de uitleencatalogoog een belangrijk instrument om de werking bekend te maken, voornamelijk door de catalogoog op de website.

Profiel van de ontleners

In 2019 maakten 230 ontleners effectief gebruik van de dienstverlening van de uitleendienst.

Bijna de helft (38,70%) van de ontleners waren privé-personen die het materiaal gebruikten voor activiteiten in privésfeer zoals familiefest, communiefest.

26 oudercomités of scholen (of 11,30% van het totaal aantal ontleners) gebruikten het materiaal tijdens activiteiten zoals schoolspordagen, opendeurdagen.

Verenigingen en socio-culturele organisaties waren goed voor 25,70% van de ontleners, bedrijven (profit-sector) voor 6,10%, gemeente- en stadsbesturen voor 11,70%, jeugdbewegingen 6,10%, de gemeentelijke of stedelijke jeugddiensten 0,40%, de gemeentelijke en stedelijke sportdiensten 0,80%, de rust- en verzorgingssector 0,40%. Als gemeente- en stadsbesturen, jeugd- & sportdiensten samengeteld worden, vormen zij samen 13,40% van het totaal aantal ontleners.

In het verlengde van de uitleendienst werd ook in 2019 volkssportmateriaal verkocht. Hier werd op jaarbasis een verdubbeling vastgesteld, dit ten gevolge van de verkoop van tweedehandsmateriaal.

De aankopen waren als volgt verdeeld over de verschillende categorieën:

- 49,70% gemeentelijke of stedelijke sport- en jeugddiensten, jeugdbewegingen, Vlaamse Gemeenschapscommissie; vaak bestemd voor hun eigen uitleendienst
- 13,11% socio-culturele sector (gezinssportfederatie, rust- en verzorgingsinstellingen, scholen)
- 25,78% privépersonen, toerisme (vakantiecentra, toeristische diensten, musea)
- 0,92% buitenland (Openluchtmuseum Arnhem (NL))
- 11,49% spelotheken, uitleendiensten allerlei spelmaterialen

Opening gedurende het hele weekeinde

Een oppervlakkige analyse over (al dan niet) opening van het museum gedurende het hele weekeinde (17/1/2019) toonde aan dat een extra opening op zaterdag (naast de nu gangbare opening op zondag) géén extra bezoekers zou opbrengen. Gezien andere musea op maandag dicht zijn krijgt het Sportimonium hierdoor extra bezoekers. Mede door capaciteitsproblemen (personeel) is de invulling van een zaterdag-opening niet mogelijk.

Realiseren van een museumpark

Dit project werd geïnitieerd in 2017 en deels gerealiseerd midden 2028. De twaalf 'posten' werden verder afgewerkt. De uitrol naar de rest van het hele domein werd geannuleerd wegens een gebrek aan middelen.

Het marketingbudget verhogen naar € 33 000 werd niet gerealiseerd. De finale uitgave voor 2019 was € 9 305 (zie resultatenrekening).

PUBLIEKSWERKING

Het organiseren van 20 eigen evenementen/activiteiten werd gerealiseerd

De doelgroepencommunicatie en alle acties naar de verschillende doelgroepen worden jaarlijks opgetekend in communicatieplan dat voortvloeit uit het actieplan.

8 november 2018 - 15 maart 2019:

De tentoonstelling 'Straffe mannen, uit de gloriejaren van de worstelsport' werd geopend op 8 november 2018 en liep enkele maanden in 2019.

Dit is uniek sporterfgoed van legendarische 'tapijt-koningen' zoals Alfons Steurs, Laurent Gerstmans, de gebroeders Mollin, de familie Mewis brengt de bijzonderste stukken en persoonlijke verhalen van deze Belgische kampioenen samen. De tentoonstelling werd geopend in aanwezigheid van enkele gewezen worstelkampioenen waaronder Jozef en Julien Mewis.

20 januari Kubb Cup:

Voor de derde maal werd de Kubb Cup (tornooi) georganiseerd. We telden 269 deelnemers, bezoekers en supporters.

30 januari boekvoorstelling 'Ons Sportimonium':

Tijdens de nocturne voor genodigden maakte Maarten Vangramberen een memorabele trip doorheen het collectieve sportgeheugen.

Samen met hem op de sofa enkele (gewezen) atleten: Jean-Michel Saive, Kim Gevaert, Ingeborg Marx, Joerie Vansteelant, en onze collega's Erik De Vroede en Bregt Brosens die het boek schreven. Een avond gevuld met de mooiste en strafste Belgische

sportverhalen. Het Boek is het verlengstuk van het project “Het geheugen van de Sport” dat het Sportimonium in 2015 opstartte als strijd tegen sportief geheugenverlies. Uiteraard vind je het boek sindsdien in onze shop.

3-10 maart Krokusactie:

Ouders en kinderen konden zelf spierballen komen kweken in de expo ‘Straffe mannen uit de gloriejaren van de worstelsport’. Duimworstelen, armworstelen, Turks worstelen, Sumoworstelen, diverse worsteltechnieken konden worden getest. In combinatie met een pittige zoektocht voor kinderen vanaf 8 jaar.

7 maart Nationale Trofee Victor Boin 2018:

In december werden alpijns skister Eléonor Sana en haar club Embarquement Immédiat door de jury van deze trofee uitverkoren als laureate van 2018. Ondanks haar jonge leeftijd trok deze atlete in maart 2018 alle aandacht naar zich toe door als allereerste vrouwelijke atlete ooit een medaille op de Paralympische Winterspelen voor ons land te veroveren.

De atlete met een visuele handicap deed dit samen met haar zus Chloé als gids/voorskiër. In PyeongChang verzekerde het duo zich van de bronzen medaille in de afdaling (downhill). Op 7 maart 2019 werd ze gelauwerd in het Sportimonium.

19 maart Nacht van de geschiedenis: thema ‘Vlaamse Meesters’:

Samen met verschillende lokale afdelingen van het Davidsfonds Zemst en de heemkundige kring ‘De Semse’ organiseerde Sportimonium de lezing, Sport en spel in woord en beeld: Van Pieter Bruegel tot vandaag. Tijdens deze lezing, eigenlijk een ‘beeldverhaal’, toonde prof. Emeritus Roland Renson, Erevoorzitter Sportimonium, aan hoe allerhande sport- en spelvormen ons taalgebruik doorspekken. Uitdrukkingen als bikkelhard, stokpaardje, ophoepelen die al door Pieter Bruegel werden in beeld gebracht in zijn ‘Kinderspelen’ (1560) werden verduidelijkt.

Evenals een arsenaal spelvormen zoals het beugelspel als voorloper van biljart, het colfspel als voorloper van golf, kaluiten als voorloper van curling, boogschieten op doel en op staande wip enz. In de 17de eeuw werden in Noord-Nederland sport-en spelvormen vaak afgebeeld in een moraliserende context: voor iemand een lans breken, een scheve schaats rijden, wie kaatst moet de bal verwachten, iemand een loer draaien enz. Ook de moderne sporten, die meestal uit Groot-Brittannië kwamen overgewaaid in de 19de eeuw, hebben ons taalgebruik verrijkt: iets affluiten, op de man spelen, de bal misslaan, een slag onder de gordel enz.

1 april-15 september tentoonstelling ‘Van Michaux tot Merckx,’:

Van Michaux tot Merckx. Een geschiedenis van 100 jaar ijzeren ros in de koers. De tentoonstelling gaf aan de hand van een dertigtal fietsen en aanvullende collectiestukken een overzicht van de fiets gebruikt in wielervedstrijden. Het verhaal begon bij de Michaux, de eerste echte fiets met pedaalaandrijving en sloot af De expo kwam tot stand in samenwerking met verzamelaar Jan Op de Beeck wiens collectiestukken werden aangevuld met een reeks objecten uit eigen bezit. De tentoonstelling sloot af met het einde van de carrière van Eddy Merckx. Van dan af begon een nieuw tijdperk met het gebruik van composiet-materialen voor het frame en high-tech onderdelen.

Bij de tentoonstelling gaf het Sportimonium een boek uit met dezelfde titel waarin elke getoonde fiets paginabreed is afgebeeld en is voorzien van deskundig commentaar en anekdotes verbonden aan welbepaalde fietsen. Dit overzicht van 100 jaar koersfietsen

wordt voorafgegaan van een algemene inleiding op het ontstaan en de evolutie van de fietssport in de bredere sportcontext en een bondige maar heldere historische schets van de geschiedenis van de (koers)fiets.

4 april-31 augustus tentoonstelling: Het Vlaamse Trainersschooleffect ... al 25 jaar:

De Vlaamse Trainersschool (VTS), Het samenwerkingsverband tussen Sport Vlaanderen, de erkende Vlaamse sportfederaties, universiteiten en Hogescholen LO kon terugblikken op 25 jaar werking. Om dit jubileum in de kijker te plaatsen, organiseerde VTS onder meer een expo in het Sportimonium.

De expo 'Het Vlaamse Trainersschooleffect ... al 25 jaar' had diverse doelen. Informeren van Sportimonium bezoekers over het belang en de opleiding van trainers (in Vlaanderen). De bezoekers van de expo uitnodigen om zelf een opleiding/bijscholing te volgen bij de Vlaamse Trainersschool. De naamsbekendheid van de Vlaamse Trainersschool en het Sportimonium verhogen. De inhoud van de expo kwam naar voor door middel van drie onderdelen: tips van de trainer, 25 jaar VTS in cijfers en letters, De Kleedkamer.

De opstelling 'meten met atleten' in het sportlabo werd verrijkt met 'tips van de trainer'. Bij de sportproeven kon de bezoekers de tips van de trainer toepassen om de sportproef nog beter uit te voeren. Via een QR-code kon de bezoeker een filmpje bekijken met extra visuele duiding bij de tip van de trainer. Aan de scorekaart 'Meten met atleten' werd een extra kolom toegevoegd. Op die manier konden deelnemers bij hun tweede poging de tips van de trainer opvolgen met (hopelijk) een beter resultaat tot gevolg.

De expo gaf de bezoekers op verschillende manieren een beeld van trainers vandaag en hoe de Vlaamse Trainersschool zich de voorbije 25 jaar ontwikkelde.

7 april-22 april Paasactie:

Tijdens de paasvakantie, stelde Sportimonium 2 zoektochten ter beschikking. Eén voor kinderen van 4 jaar tot 7 jaar en een tocht voor 8 tot 12 jarigen. Tijdens de zoektocht(en) moesten de kinderen op zoek in de tijdelijke tentoonstelling: Van Michaux tot Merckx en kraakten de code. De zoektochten werden ter beschikking gesteld voor Nederlandstalige en Franstalige bezoekers. Naast de zoektocht werden de bezoekers uitgedaagd om aan de slag te gaan met het actieve aanbod en de tips van de trainer. Na afloop van het bezoek kregen de deelnemers paaseitjes mee.

24 april Buitenspeeldag:

Deze dag heeft als doel kinderen en ouders te sensibiliseren om televisie, tablets, games, ... te laten voor wat ze zijn en buiten te gaan spelen.

Een sportieve samenwerking tussen de sport- en jeugddienst Zemst, Sport Vlaanderen – Hofstade en Sportimonium zorgde voor de lokale invulling van dit initiatief. Naast een gevarieerd aanbod sportactiviteiten genoten de deelnemers ook van volksporten en volksspelen, voor de begeleiding zette het Sportimonium 2 junior coaches in. Er werd sterk ingezet op lokale communicatie omdat dit initiatief van de Vlaamse overheid en Nickelodeon, lokaal wordt ingevuld over heel Vlaanderen.

28 april Erfgoeddag: Hoe maakt u het?

Hoe gemaakt? Docenten van universiteit Antwerpen: opleiding conservatie-restauratie ontrafelden deze vraag. Deze professionele actoren van textiel- en metaalrestauratie gaven aan het publiek tekst en uitleg over restauratie en conservatie van erfgoed.

Er werd niet alleen ingezoomd op materieel erfgoed ook immaterieel erfgoed werd onder de aandacht gebracht. De bezoekers konden deelnemen aan een workshop boogschieten een sport met een eeuwenoude geschiedenis en roemrijk verleden. In de volkssporttuin kon men naast boogschieten nog een pak andere traditionele sporten beoefenen.

28 april Erfgoeddag in het Hof van Busleyden:

De collega's van Mechelen ontplooiden tal van activiteiten een daarvan werd door Sportimonium ingevuld. Een lezing over Het boek 'Ons Sportimonium' werd door co-auteur Bregt Brosens gepresenteerd.

3 mei Geen sporthelden maar muzikaal talent! JAMM@SportiPODIUM:

Vrijdagavond 3 mei 2019 'jammden' we er sportief op los. Geen sporthelden maar alle muzikale helden kregen uitzonderlijk een podium. Iedereen met of zonder muzikaal talent was welkom voor een avond vol muziek gemaakt door zij die zin hadden. We stelden het sportlabo open voor een groep die zich muzikaal konden verbinden. Dit jaar hadden w 42 bezoekers, muzikanten en supporters.

9 mei Uitreiking Sarton Medaille:

Prof. dr. Em. Roland Renson, stichter en erevoorzitter van het Sportimonium, ontving de 'Sarton medaille' in het Sportimonium. Deze zeer prestigieuze prijs wordt door de Universiteit Gent toegekend aan een buitengewoon verdienstelijk wetenschapshistoricus. Prof. Roland Renson is niet alleen een 'begrip' wat de sportgeschiedenis betreft. Hij schreef ook actief mee aan deze en zette zich onverdroten in voor het sporterfgoed zowel in België als op wereldvlak. Hij richtte het sport- en olympisch museum op in Hofstade', aldus Prof. Dr. Matthieu Lenoir, hoogleraar aan de Vakgroep Bewegings- en Sportwetenschappen, faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen van de Universiteit Gent.

Jaarlijks selecteert het Sartoncomité, bestaande uit vertegenwoordigers van alle faculteiten van de Universiteit Gent, een Sartonleerstoelhouder en verschillende Sartonmedaillisten. De Sartonleerstoelhouder en de medaillisten werden uitgenodigd om lezingen in het vakgebied van de geschiedenis van de wetenschappen te geven.

25 mei G-sportdag Zemst:

Op vraag van de sportdienst Zemst werd ook dit jaar een volkssport parcours voor mensen met een mentale beperking uitgewerkt. Het parcours uitgezet op de manege Verbrande Brug te Zemst werd door de deelnemers met veel spelplezier afgewerkt.

15 mei-30 juni 2019 Expo Be.land:

Vluchten is van alle tijden. Maar de manier waarop een gastland vluchtelingen opvangt wisselt sterk de afgelopen eeuwen. De tijdsgeest en context bepalen de wijze van onthaal. Deze tentoonstelling bundelde aangrijpende verhalen over het gastvrij vluchtelingenonthaal van ons land. De expo, een initiatief van Vluchtelingenwerk Vlaanderen, belandde tijdens de maanden mei en juni in het Bezoekerscentrum en was gratis te bezoeken.

23 juni Olympic day: lezing met Naima Charkaoui:

Naar aanleiding van Olympic day werd gekozen voor een maatschappelijk belangrijk thema.

Tijdens de lezing door Naima Charkaoui werden verduidelijkt waarom racisme een ernstig maatschappelijk en politiek probleem is. Ook de inpakt op het persoonlijke leven werd

geduid. In haar boek *Racisme: over wonden en veerkracht* (EPO, 2019) legt Naima Charkaoui uit hoe racisme de gezondheid en de ontwikkeling schaden van wie erdoor getroffen worden. Tijdens deze lezing, die kaderde in Olympic Day, ging ze dieper in op het sportgebeuren en wat sport kan betekenen in de strijd tegen racisme. Naima Charkaoui was op het moment van de lezing kinderrechtencommissaris ad interim.

juli en augustus: De zomer van Vlieg thema 'smaak':

Aansluitend op de tijdelijke tentoonstelling 'Van Michaux tot Merckx' werd voor jonge bezoekers 2 verschillende schattenzoektochten ontwikkeld. Voor de allerkleinsten van 5 jaar tot 7 jaar werd een zoektocht ontworpen aangepast aan hun ontwikkeling. Dit gebeurde eveneens voor de groep van 8 jaar tot 12 jaar. Deze differentiatie is een meerwaarde voor de beleving van de bezoekers. Het jonge volkje kon de tijdelijke 'fietsexpo' doorsnuffelen en ontdekken hoe en wat wielrenners doorheen de wielergeschiedenis tussen de kiezen staken. De link tussen wielervedgoed, beeldcollectie Sportimonium en het thema 'Smaak' werd consequent gemaakt.

In de ruim gevoerde communicatie promootte het Sportimonium het gebruik van de fiets als vervoersmiddel voor het bezoek aan het Sportimonium. Ook dit jaar werd op vlak van communicatie met kinderstad Mechelen samengewerkt. Volgende aanbieders: Bibliotheek Mechelen, UIT en Toerisme Mechelen, 't Grom, Speelgoedmuseum, Kazerne Dossin, Vrijbroekpark, Tivoli en Sportimonium verwezen via de schattenkaart/stempelkaart naar mekaar. Bezoekers die 3 van de 8 schattentochten tot een goed einde brachten ontvingen een gratis bezoek aan de Sint-Romboutstoren. Naast de communicatie van Cultuurnet Vlaanderen, kanalen van Sportimonium, partners Mechelen werd dit zomers aanbod ook gecommuniceerd via 'vakantievinders' een initiatief van de Gezinsbond waarbij, door financiële incentive, gezinnen worden aangespoord om in eigen land aan cultuurbeleving te doen.

20 augustus Openluchtfilm:

'Girl' van regisseur Lucas Dhont. Voor De 10de editie van 'Zemst onder de sterren' werd ook dit jaar een actueel en gevarieerd filmaanbod gezorgd. De film 'Girl' werd op het grasveld bij de ingang van het Sportimonium getoond. Catering werden door Villa Clementina voorzien. De programmatie, technische ondersteuning en communicatie werd samen met de dienst cultuur van de gemeente Zemst gerealiseerd.

25 augustus Cultuurmarkt Antwerpen:

Met het komende Olympische jaar in zicht en de viering van 100 jaar Olympische Spelen in Antwerpen zakten we met onze Olympic Photobooth af naar de cultuurmarkt. Je maakte niet louter een leuke foto maar kon ook tickets voor de nieuwe expo winnen.

15 september Run to Tokyo, Brussel:

Op zondag 15 september 2019 organiseerde Team Belgium van het BOIC, 'Run to Tokyo' met een vervolg op het enorme succes van de edities 2015 en 2018, die meer dan 500 ondersteunende teams voor Team Belgium op de been brachten. Het Sportimonium was aanwezig met de Olympic Photobooth ter promotie van de nieuwe expo *Breaking Boundaries*.

Het Sportimonium fungeerde als sportieve erfgoedlocatie en werkte mee aan 2 sportieve fondsen-wervende evenementen:

- 13 oktober: Stappen tegen Kanker, Paul de Knop Fonds van de VUB
- 21 oktober: Nightlon, actie ten voordele van Mucovicidose patienten

Kansengroepen

4 oktober G-Explore:

Samen met G-sportconsulenten Sport Vlaanderen werd het educatief pakket voor mensen met een verstandelijke beperking afgewerkt. In tweede fase werd het pakket getest met de doelgroep. Het doel van dit aanbod is het permanent aanreiken van middelen om de participatie van mensen met een verstandelijke beperking aan sport en cultuur te vergemakkelijken. Het nieuwe educatieve pakket zoekt in op olympisch erfgoed, olympische waarden en olympische symbolen. Bij de ontwikkeling werd bijzondere aandacht besteed aan methodiek. Leerkrachten en begeleiders kunnen gebruik maken van fiches met meer inhoudelijke informatie over het thema en tips en trics om alle deelnemers te betrekken. Interactie tussen de deelnemers onderling en met de spelleider zijn eveneens een belangrijk aspect tijdens het bezoek. Al het materiaal kan vooraf geraadpleegd worden of is downloadbaar via de website. Onder impuls van G-sportconsulenten werd op het domein een Mapico-oriëntatiewandeling ontwikkeld. Deze outdoor activiteit sluit mooi aan bij het aanbod in het Sportimonium. Dankzij de samenwerking met G-sportconsulenten kon ook de lay-out van de fiches en de flyer consistent gebracht worden. De samenwerking werd door alle partijen als zeer positief geëvalueerd. De respons van de doelgroep die op 4 oktober proefondervindelijk de opening van G-Explore meemaakte was eveneens zeer enthousiast.

Toerisme voor Autisme:

Wanneer mensen met autisme op reis of daguitstap gaan, vallen structuur en voorspelbaarheid vaak volledig weg. Om stress bij een bezoek aan een niet gekende locatie te verminderen of te vermijden werkt Toerisme voor Autisme aangepaste stappenplannen uit. Dankzij de financiële ondersteuning van provincie Vlaams Brabant, kon ook voor het Sportimonium een stappenplan gerealiseerd worden. Deze autisme vriendelijke aanpak biedt aan mensen met autisme de ruimte om deel te nemen aan cultuur of toeristische activiteiten. Indien nodig kan het stappenplan gecombineerd worden met het aanbod G-Explore.

Olympic museum network, education is een netwerk van Olympische musea die kennis deelt en uitwisselt. Een dossier over G-Explore werd in 2019 gedeeld via dit platform.

Erfgoedapp-Sportimonium anders bekeken:

Aansluitend bij de erfgoedapp werd de route: 'Sportimonium anders bekeken' voor mensen met een visuele beperking vernieuwd. Ondersteuning bij de auditieve input van de erfgoedapp werd voorzien onder de vorm van een bezoekersgids. In deze bezoekersgids werd tactiele beleving geïntegreerd samen met een beschrijving van objecten die geen tactiele input toelaten.

Sportimonium partner van het netwerk 'iedereen verdient vakantie':

In de beleidsnota Toerisme 2014-2019 werd de ambitie om toerisme binnen het bereik van elke Vlaming te brengen opgenomen. In Vlaanderen wordt vakantie nemen als een basisrecht van iedereen beschreven. Ook voor mensen die een beperkt budget hebben of met een beperking door het leven gaan. Het Sportimonium is een van de 2000 partners binnen het netwerk van 'iedereen verdient vakantie'. Dankzij dit partnerschap kon Sportimonium ook in 2019 een mooi aantal bezoekers verwelkomen die behoren tot de voornoemde doelgroep.

Sinds de lancering, in het najaar van 2018, nam MuseumPASSmusées (MPM) een flistende start. In 2019 hebben 242 mensen met een museumpas het Sportimonium bezocht. Sportimonium werd in opgenomen in de Museum passgids van België.

De communicatie via diverse, externe, kanalen werd eveneens aangehouden. De afspraken met bpost (personeelsleden en gepensioneerden van bpost, NI/Fr), Fed+ (ambtenaren federale overheid, NI/Fr), Pluspas (ambtenaren Vlaamse overheid en gemeenten in Vlaanderen) en socio culturele organisaties, werden opgevolgd. Sportimonium bleef lid van het Netwerk Open Monumenten. Communicatie over nieuwe tentoonstellingen en actie's, werd eveneens door dit netwerk verspreid.

Het infoblad van de Gemeente Zemst:

Als lokaal communicatiekanaal mag het een succes genoemd worden. Informatie over activiteiten van het Sportimonium werden zo goed als maandelijks, opgenomen.

Gezinnen:

De samenwerking met de gezinsbond leverde ook in 2019 aandacht voor het aanbod van het Sportimonium. Door de permanente vermelding van lidmaatschap 'spaarkaart'.en tijdens de zomer in de katern vakantievlinders.

Publiq/Vlieg:

Het Sportimonium kon ook dit jaar meesurfen op de zomerse communicatiegolf van Publiq. 'Vlieg' is intussen een sterk merk voor kindvriendelijke activiteiten. Vlieg leidt het jonge volkje naar een divers cultuuraanbod. Voor de communicatie in de regio werd opnieuw samengewerkt met kinderstad Mechelen. Volgende organisaties waren opgenomen in het 'Mechelse' parcours: Vrijbroekpark, Speelgoedmuseum, Bibliotheek, UIT en Toerisme Mechelen, Kazerne Dossin, T'Grom, Tivolipark en Sportimonium.

Bijt in Mechelen:

Bijt is een kalender voor anderstaligen in de regio Mechelen. Zij bundelt activiteiten, workshops, en cursussen. In de kalender is een taalwijzer voorzien, deze geeft het taalniveau aan, nodig om deel te kunnen nemen aan de voorgestelde activiteiten. Sportimonium zorgde, zoals voorgaande jaren, voor een aangepaste communicatie, bij nieuwe expo's en activiteiten. Zodat deze opgenomen kunnen worden in de kalender. 'Bijt in Mechelen' is een initiatief van de stad Mechelen en het Agentschap Integratie & Inburgering. 'Bijt in Mechelen' is ontwikkeld naar het concept van 'Bijt in Brussel' van het Huis van het Nederlands Brussel.

Doelstelling 3

Naambekendheid verhogen met 20% naar 432 vermeldingen

In totaal werden door het Sportimonium 20 activiteiten/evenementen georganiseerd die, resulteerden in 321 media-vermeldingen (11,6% lager tegenover 2018).

Een vermelding is een krant, tijdschrift, internet, sociale media, TV, radio die over het Sportimonium berichten. Elke vermelding moet vermenigvuldigd worden met het aantal lezers/abonnees/kijkers of het bereik.

Overzicht van de 21 flexmail-acties (digitaal):

In 2019 werden er 21 digitale mailings verstuurd, waaronder 3 nieuwsbrieven (NI/Fr) uitgestuurd (17/1, 8/4,19/6). 15 392 contacten werden aangeschreven waarvan er 5254 de berichten openen. Open-rate 2018 was 20% en in 2019 34%. Dit is een stijging van 70%.

Sociale media

Het Sportimonium liet in 2019 de social pagina's doorlichten door een experte Liesbeth Keuninkcx. De suggesties werden in acht genomen. De betrachting om ook meer variatie in de berichtgeving te brengen. Hiermee werd alvast geëxperimenteerd met meer 'buzz' als gevolg.

Het Sportimonium post regelmatig (niet betalende) relevante topics op haar sociale mediakanalen. Vooral Facebook (bereik: 58 938) en Instagram (bereik: 7 234) worden ingezet. De berichten zijn inhoudelijk en collectiegericht met daarnaast aankondigingen en events.

Doelgroepencommunicatie

Website

In 2019 bezochten 33 501 personen de website, een gemiddelde van 92 bezoeken per dag. In vergelijking met 2018 (104 personen per dag) betekent dit een daling van 12 bezoekers per dag. Een mogelijke reden hiervoor zou de tijdelijke sluiting van de uitleendienst sinds 01.11.2019 kunnen zijn.

De pagina's met betrekking tot de uitleendienst, het aanbod van Sportimonium als ook de praktische informatie (bereikbaarheid, tarieven, openingsuren en contact) wordt het meest bezocht.

Dankzij de campagne 'maak van geven een kunst' van minister Gatz en Emolife liet Sportimonium een gepersonaliseerde spot maken. Via deze fundraising spot (met de medewerking van Ben Haest, vrijwilliger) gaat het museum op zoek naar 20 000€. Er werd een giftnop besteld bij webbouwer Koba waardoor schenkers via online betaling op de website een bijdrage kunnen doen. Eens dit rond is (2020) wordt de campagne gelanceerd.

Communicatie

De Erfgoedapp, een initiatief van het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed FARO en het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media van de Vlaamse overheid, werd opgenomen in het Sportimonium aanbod.

De app kan gratis gedownload worden via de App Store en Google Play. Met de smartphone kan een tentoongesteld werk gescand worden waardoor je hierover meer info krijgt. De app speelt in op de tendens om audiogidsen in musea steeds vaker te vervangen door de eigen smartphone.

2000 gedrukte exemplaren van de jaarlijkse agenda van Sportimonium werden verspreid over 50 culturele locaties in Vlaanderen en Brussel via Aeolus (verdelers van publicitaire publicaties). Een extra 1000 exemplaren werden verspreid via andere kanalen.

Bezoekers kunnen gratis op WIFI (guest) bij een bezoek aan het Sportimonium.

Analyse van de mogelijke naamsverandering

De mogelijke naamsverandering van Sportimonium naar een andere naam werd niet doorgevoerd om volgende redenen:

- Branding is een werk van jaren intensieve marketing > na 16 jaar Sportimoniumwerking ontbraken en ontbreken de middelen om een eventuele her-benaming te realiseren
- De kosten die gepaard gaan om alle aanpassingen (brieven, drukwerk, logo's, bewegwijzeringen, enz...) te doen naar een andere 'branding' zijn hoog.
- Wat wel reeds in 2017 gebeurde is een wijziging van de tagline 'meer dan een museum' naar 'Sport & Olympisch museum'.

Publicaties, voordrachten, vertegenwoordiging, ...

Publicaties: 6

Voordrachten: 5

Vertegenwoordigingen: 34

Doelstelling 4

Het huidige volume van de collectie en bibliotheek op punt hebben en online raadpleegbaar.

Het Sportimonium heeft in zijn beleidsplan 2019-2023 een plan uitgetekend om tegen het einde van de beleidsperiode de museumcollectie (status 2019) volledig op punt te hebben (behalve audio) en online raadpleegbaar. Hierboven is hierover al toelichting verschaft. Cijfermatig kan dit boordtabelgewijs als volgt worden samengevat:

Doelstelling 5

Het ontwikkelen van een ambitieuze visie op presentatie-en publieksbeleid

De tentoonstelling 'Antwerpen 2020' aangrijpen om de presentatiewijze aan te passen (voorbereiding 2020)

In 2019 is gestart met het ambitieuze project rond de viering van de Olympische Spelen 1920 in Antwerpen. Dit project is de start en de katalysator om de presentatie van het museum te moderniseren. Hierbij werd met de Olympische passage gestart.

Voor dit project is tevens een beroep gedaan op externe specialisten. Zo was er samenwerking met het historisch onderzoeksbureau 'Geheugen Collectief' voor de realisatie van educatieve pakketten én met vormgever Dennis Kestelle van 'De Bemanning' voor de scenografie én marketing van de tentoonstelling.

Samen met de medewerkers van het Sportimonium wordt de tentoonstelling conceptueel-inhoudelijk opgebouwd. Dit resulteert in de start van de tentoonstelling 'Breaking Boundaries, de Olympische Spelen van Antwerpen 1920 tot Tokio 2020' op 17 maart 2020.

Ook wat betreft de sociale media werd er beroep gedaan op externe specialisten. Er werd een doorlichting en analyse doorgevoerd (Twitter en Facebook). Hieruit volgt een samenwerking met een expert voor 2020 (zie ook sociale media).

Het oprichten van een expertisegrpoe met ontwikkeling scenario en doelstellingen via een jongerenparticipatie.

Participatieproject 'Sportimonium Battle'.

De bedoeling was om het project dat initieel uitgewerkt was door een groep studenten Sportmanagement uit te rollen voor jongeren in Zemst. Het project werd voorgesteld aan de gemeente en de jeugdraad Zemst. Wegens gebrek aan interesse en engagement werd het initiatief en evenement afgelast (juni 2019).

De vaste tentoonstelling actualiseren en heroriënteren (voorbereiding 2020)

De initiële ambitie tijdens om tijdens de tentoonstelling 'Breaking Boundaries, de Olympische Spelen van Antwerpen 1920 tot Tokio 2020' op 17 maart 2020 tot 31 januari 2021 de vaste tentoonstelling te actualiseren en volledig te herwerken gaat niet door. Gebrek aan middelen en capaciteit maakt dit niet mogelijk.

Doelstelling 6

Het aantrekken van museale ervaring en competenties

Analyse van de nodige competenties met aanbeveling naar de RvB/AV:

Deze analyse werd reeds in 2016, 2017, 2018 gedaan. De update met aanbevelingen werd in de RvB van 26/6/2019 voorgesteld.

In juni 2019 werd door de RvB een werkgroep opgericht met als doelstelling een visiedocument voor de toekomst op te stellen. De hulp van twee externe experts van Faro werd ingeroepen om het proces te begeleiden. Deze werkgroep kwam reeds 5 maal samen (16 juni, 30 augustus, 30 september, 24 oktober en 25 november) en er zal tegen maart/april 2020 (door de RvB en AV van het Sportimonium) goedgekeurd plan voorliggen. De krijtlijnen en organisatorische implicaties worden in de loop van 2020 geïmplementeerd.

De lange termijnvisie- en missie bepalen voor 2021-2022-2023 de te nemen maatregelen gedurende de rest van de beleidsperiode 2019-2023 en als opstap naar de nieuwe beleidsperiode toe (2024-2028).

De werking, organisatie en besturen in 2019

Organisatie van de werking en het bestuur

a. De staf

Maandelijks was er een stafvergadering (agenda's en notulen zijn beschikbaar) die de aansturing van het Sportimonium (dagelijks bestuur) op zich neemt.

Deze staf kwam formeel 13 maal samen. Wekelijks was er ook informeel overleg tussen individuele stafleden. Elk staflid had op zijn/haar beurt regelmatig een eigen vergadering die instaat voor de operationele opvolging en implementatie.

- b. De marketing staf
De staf staat in voor de publiekswerving en de publieksbegeleiding.
Deze kwam formeel 12 maal samen (agenda's en notulen zijn beschikbaar).
- c. De staf collectiebeheer
Deze staf staat in voor het behoud en beheer van de museumcollectie en het documentatiecentrum.
De staf collectie kwam formeel 11 maal samen (agenda's en notulen zijn beschikbaar).
- d. Financiële rapportering
Maandelijks was er een situatierapport over de uitgaven/ inkomsten, verzorgd door het boekhoudkantoor en besproken/ bijgestuurd door Karine Vanden Broeck en Didier Rotsaert. Een maandelijkse timing en werkingsprocedure bestaat tussen boekhoudkantoor, Sportimonium en de bedrijfsrevisor.
Er is een automatisering van de betalingen (handtekenbevoegdheid via e-banking KBC).
Voor offertes, bestellingen en de handtekenbevoegdheid zijn er formele procedures.
De bedrijfsrevisor rapporteert twee maal per jaar aan de RvB en de AV de accuraatheid, correctheid, relevantie van de boeken.
- e. Boordtabellen
Maandelijks werden de boordtabellen aangevuld met de resultaten tegenover de vooropgestelde doelstellingen en besproken in de staf en de personeelsvergaderingen.
Deze boordtabellen waren ook raadpleegbaar aan de valven.
- f. Erkenning en subsidiering door het departement C,J & M
Er is een jaarlijkse subsidie van € 403 000. De beheersovereenkomst 2019-2023 werd in detail uitgewerkt en werd begin 2019 ondertekend door Minister Sven Gatz (Cultuur).
Op 29/11/2019 lazen we op de website van het departement CJM een reductie van de werkingmiddelen met 2,1% vanaf januari 2020 naar € 395 000 per jaar.
- g. Raad van Bestuur en Algemene vergadering
De Raad van Bestuur kwam 4 maal samen, de Algemene Vergadering 2 maal.
De mandaten van de voorbije 4 jaren lopen af op 24/3/2020 (beslissing van de AV van 21/11/2019).

De samenstelling en de leden:

Algemene Vergadering (21 onbezoldigde leden) van het Sportimonium vzw:
vergaderden op 26 maart en 21 november

leden:

KU Leuven:	Prof. dr. em. Bart Vanreusel
UGent:	Prof. dr. em. Paul Van Cauwenberge
VUB:	Prof. dr. Kristine De Martelaer
LUC:	Prof. dr. Luc De Schepper
UA:	Prof. dr. em. Arnold Herman
VLHORA:	Tom Verriest (vanaf 21/11/2019)
VlaS:	Guido Van Alsenoy
Sport Vlaanderen:	Philippe Paquay, Diederik Van Briel, Tom Van Look
Gemeente Zemst:	Veerle Geerinckx tot 26/3/2019, Tim Borteel vanaf 26/3/2019

Supporters Sportimonium: Roger Vanmeerbeek
 Onafhankelijken: Prof. dr. Pascal Delheye,
 Majoor Vl. Bart De Muynck
 Kim Gevaert
 David Naert
 David Nassen (tot 24/10/2019),
 Prof. dr. em. Roland Renson
 Prof. dr. Thierry Zintz
 Toeristische sector: Jan Korthoudt

Raad van Bestuur (13 onbezoldigde leden) van het Sportimonium vzw:

Vergaderden op 26 maart, 15 mei, 28 juni en 30 oktober

leden:

KU Leuven: Prof. dr. em. Bart Vanreusel
 UGent: Prof. dr. em. Paul Van Cauwenberge (voorzitter)
 VUB: Prof. dr. Kristine De Martelaer
 VlaS: Guido Van Alsenoy
 Sport Vlaanderen: Philippe Paquay (ondervoorzitter), Diederik Van Briel
 Gemeente Zemst: Veerle Geerinckx tot 26/3/2019,
 vanaf 26/3/2019 Tim Borteel

Supporters Sportimonium: Roger Vanmeerbeek
 Onafhankelijken: Kim Gevaert,
 David Naert,
 Prof. dr. em. Roland Renson (erevoorzitter)
 Prof. dr. Thierry Zintz penningmeester/secretaris
 Toeristische sector: Jan Korthoudt (ondervoorzitter)

h. Het dagelijks bestuur van de vereniging

Wordt waargenomen door de staf.

Er is regulier overleg (wekelijks) tussen de voorzitter van de Raad van Bestuur Paul Van Cauwenberge en de algemeen directeur Didier Rotsaert. Er waren 11 individuele vergaderingen

i. Personeelsvergaderingen

De personeelsleden van het Sportimonium werden tijdens 5 verschillende interactieve teamvergaderingen (14/2, 15/4, 5/8, 20/9, 5/11) op de hoogte gebracht van de actuele situatie en van de plannen/doelstellingen in het Sportimonium.

Er was 1 teamactiviteit op 30/04/2019 in Plankendaal.

j. Lidmaatschappen

Het Sportimonium is vertegenwoordigd in (zie bijlage B):

- 19 verschillende organisaties in het binnenland
- 8 verschillende organisaties in het buitenland

Doelstelling 7

Versterken van de samenwerking en netwerking in de culturele en erfgoedsector.

Het Sportimonium organiseerde op 14 november een vergadering met de expertencommissie.

Het Sportimonium heeft ingezet op de samenwerking met het landelijk domeinoverleg Immaterieel Cultureel Erfgoed en met de werkgroep voor deeldomein 3 (rond sociale gewoonten, rituelen en feestelijke gebeurtenissen). Het Sportimonium nam deel aan het landelijk overleg, georganiseerd door de Werkplaats Immaterieel Erfgoed (WIE) op 1 februari en op 23 september. Daarnaast was er een afzonderlijk overleg tussen Sportimonium en WIE op 9 april.

Met de collega's van deeldomein 3 werd samen gezeten op 18 november. Die bijeenkomst werd in het Sportimonium georganiseerd.

Het Sportimonium treft een aantal van de organisaties met een aanvullende expertise, Centrum voor Agrarische Geschiedenis, Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur, Cemper, Historiess Erfgoed, in het overleg rond immaterieel erfgoed. Daarnaast waren er nog afzonderlijke bijeenkomsten met Histories in verband met schuttersgilden, met Faro en WIE in verband met het multinationaal Unesco-dossier rond traditioneel spel, met Archiefbank Vlaanderen voor toeleiding van archieveninventarisatie, met VIAA voor digitalisering van audiovisueel materiaal, workshop digitaliseren.

Het Sportimonium zet in op een goede samenwerking met KOERS. Museum van de Wielersport (Roeselare) en andere inhoudelijk verwante musea zoals het Openluchtmuseum Bokrijk, het Huis van Alijn, MAS, ...). Met het MAS was er samenwerking ter voorbereiding van de tentoonstelling die het Sportimonium er in 2020 zal houden naar aanleiding van de 100ste verjaardag van de Olympische Spelen van Antwerpen (1920). Met het Openluchtmuseum Bokrijk en het Huis van Alijn waren er in 2019 minder frequente contacten. In het bredere museumveld werden de bijeenkomsten van het Museumoverleg (landelijk erkende musea Vlaanderen) bijgewoond.

Met KOERS. Museum van de Wielersport (Roeselare) was er samenwerking onder verschillende vormen. Sportimonium was lid van de klankbordgroep van een waarderingsproject en nam deel aan de vergadering van de bredere adviescommissie ('De Koerscommissarissen') op 9 december. Op zijn beurt maakt de Koers-directeur deel uit van de adviescommissie van het Sportimonium. Verder waren er ad hoc uitwisselingen zoals de schenking van een reeks boeken aan KOERS, een bruikleen van fieststeunen van KOERS, een langdurige (5 jaar) bruikleen aan KOERS voor de vaste tentoonstelling, uitwisseling van informatie.

Het Sportimonium was ook aanwezig op het sectormoment 'Het Groot Onderhoud'. En nam deel aan de collegagroep 'Digitale participatie en communicatie (Faro. Steunpunt voor Cultureel Erfgoed) op 12 december.

Wat betreft netwerking ten gunste van het Sportimonium werden (op initiatief van het Sportimonium) er met diverse 'stakeholders' en partners vergaderingen en overleg gehouden (aantal contacten): Ugent: Alumni, rector-Sarton Medaille (16 x), Sport Vlaanderen (6 x), politici (11 x), BOIC (11 x), Fonds Baillet Latour (6 x), Olympic Museum Network (IOC) (6 x), Boinfaiteurs (6 x), supporters (2 x).

Doelstelling 8

Uitwerken van een digitale strategie: online ontsluiting, participatie, digitaliseringsbeleid, open beleid.

Het uitwerken van een digitale strategie is een doelstelling die, na eenerschikking/aanvulling van de interne competenties uitgewerkt zal worden. Zie commentaren doelstelling 6.

Volgende initiatieven in 2019 hebben bijgedragen tot een gedeeltelijke invulling van de digitale noden:

- Sociale media
Het Sportimonium liet in 2019 de social pagina's doorlichten door experte Liesbeth Keuninkcx. De suggesties werden in acht genomen. De betrachting om ook meer variatie in de berichtgeving te brengen. Hiermee werd alvast geëxperimenteerd met meer 'buzz' als gevolg.
Het Sportimonium post regelmatig (niet betalende) relevante topics op haar sociale mediakanalen. Vooral Facebook (bereik: 58 938) en Instagram (bereik: 7 234) worden ingezet. De berichten zijn inhoudelijk en collectiegericht met daarnaast aankondigingen en events.
- De Erfgoedapp, een initiatief van het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed FARO en het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media van de Vlaamse overheid, werd opgenomen in het Sportimonium aanbod.
De app kan gratis gedownload worden via de App Store en Google Play. Met de smartphone kan een tentoongesteld werk gescand worden waardoor je hierover meer info krijgt. De app speelt in op de tendens om audiogidsen in musea steeds vaker te vervangen door de eigen smartphone.
- Nadat in 2018 de IT-infrastructuur (hardware en software) grondig onder handen werd genomen, bleef ook in 2019 de opvolging een continue uitdaging. De technische ingrepen werden om financiële redenen beperkt tot het hoogst noodzakelijke om de werking van de organisatie te kunnen blijven garanderen. Concreet werd slechts overgegaan tot de aankoop van nieuwe laptop en een nieuwe, multifunctionele printer voor het documentatiecentrum.
- Bancontact werd geïnstalleerd en een online betalingstool is beschikbaar op onze website.
- Outlook die in 2018 werd uitgerold is sinds 2019 100% operationeel.
- Er werd een toepassing op onze website geplaatst voor 'on line' reservaties.
- De collectie is volledig digitaal en consulteerbaar online (Adlib/Limo/Europeana/VIAA).
- Een digitaal meetsysteem (METIZ) monitort de klimaatomstandigheden in het depot, de documentatiedienst, de vaste tentoonstelling en de Olympische passage.

- De tentoonstelling 'Antwerpen 2020' aangrijpen om de presentatiewijze aan te passen (voorbereiding 2020)

In 2019 is gestart met het ambitieuze project rond de viering van de Olympische Spelen 1920 in Antwerpen. Dit ambitieuze project is de start en de katalysator om de presentatie van het museum te modernizeren.

Hierbij werd met de Olympische passage gestart.

Voor dit project is tevens een beroep gedaan op externe specialisten. Zo was er samenwerking met het historisch onderzoeksbureau Geheugen Collectief voor de realisatie van educatieve pakketten én met vormgever Dennis Kestelle van 'De Bemanning' voor de scenografie én marketing van de tentoonstelling.

Samen met de medewerkers van het Sportimonium wordt de tentoonstelling conceptueel-inhoudelijk opgebouwd. Dit resulteert in de start van de tentoonstelling 'Breaking Bounderies, de Olympische Spelen van Antwerpen 1920 tot Tokio 2020' op 17 maart 2020.

Ook wat betreft de sociale media werd er beroep gedaan op externe specialisten. Er werd een doorlichting en analyse doorgevoerd (Twitter en Facebook). Hieruit volgt een samenwerking met een expert voor 2020 (zie ook sociale media).